

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 Lei.
Pe jumătate de an 5 Lei.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Nr. 1773—921.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că *petițiunile de primire* în Institutul nostru teologic din Arad pentru anul școlar 1921/22 au să fie înaintate subscrisului Consistor cel mult până în 2/15 August 1921, instruite cu:

1. Extras de botez dela oficiul parohial extradat în timpul cel mai recent.
2. Testimoniul școlar prin care se dovedește, că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.

2. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vidimat de protoprezbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Dacă petentul dela absolvirea școalelor medii s'ar fi dedicat altei cariere, ori a avut altă ocupațiune, atunci prin atestat dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de concernentul protopop, are să dovedească ocupațiunea și timpul petrecut dela ultima frecvența școlară până la timpul de față.

6. Se observează că în anul școlar 1920/21 clericii seminarului nostru teologic au beneficiat de burse dela stat de câte 1000—1500 și 2000 lei.

7. Cei ce reflectează la burse să alătore și atestat de paupertate, respective despre starea materială a lor și a părinților lor.

8. Intreținerea în seminarul teologic este obligatoare pentru toți elevii primiți în teologie.

9. În condițiunile de întreținere în seminar sunt următoarele:

a) În numerar 2000 lei (adecă două mii lei) anual, plătit în două rate semestrale anticipative la cassa consistorială.

b) Pe lângă aceasta taxă în numerar fiecare elev va mai plăti la începutul anului școlar și o taxă în alimente și anume: 1 m/m. făină; 1 m/m. cartofi; 10 klg. unsoare; 10 klg. fasole.

c) La intrare în seminar elevii vor aduce cu sine: 6 cămeși 6 părechi izmene, 3 cămeși de noapte, 6 părechi de ciorapi ori obele, haine de pat (saltea, cearca-furi, țol ori plapomă, pernă și o acoperitură de pat) 3 ștergere, 3 serviete, păhar, cuțit, furculiță, lingură, o cească, 3 farfurii, pieptene, săpun, perie de dinți de haine de ghetă, ace, ață, hainele și îmbrăcămintele necesare.

10. Petițiunile au să fie timbrate legal și scrise cu mâna proprie.

11. Petenții se avizează a scrie corect și legibil locul ubicațiunii și poșta ultimă. Arad, din șed. cons. ca sen. bis. ținută în 17/30 Iunie 1921.

Joan J. Papp,
Episcop.

Sinodul eparhial.

Ședința V.

(Urmare.)

Nr. 61. Urmează referada comisiunii școlare întregite asupra raportului special al Consistorului în chestia școalelor confesionale.

Referentul Ascaniu Crișan cetește raportul Consistorului Nr. 1124/921 împreună cu actele premergătoare.

Comisiunea face următoarea propunere:

Considerând serviciile mari pe care le-a adus școala confesională românismului din ținuturile alipite prin ținerea vecinic trează a conștiinței naționale în fii popoului nostru, căreia avem să-i mulțumim fericirea zilelor noastre.

Considerând, că biserica noastră, nedreptățită fiind în trecut de către guvernele maghiare a sfârșit prin a fi azi una dintre cele mai sărace biserici de pe teritoriul alipit României într'un timp, când celelalte confesiuni protejate de asupritorii noștri de ieri se găsesc azi stăpâne pe întinse averi cari le dau posibilitatea a-și menține școalele chiar și în cazul, că li-se refuză ajutorul de stat:

1. Vener. Consistor diecezan să intervină la Consistorul metropolitan, ca acesta într'un memoriu întemeiat să atragă atențiunea guvernului asupra împrejurărilor sulevate esoperând pe seama bisericii noastre o desdaunare binemeritată odată pentru totdeauna, care s'o ridice sub raport material cel puțin la nivelul, unde se găsesc de prezent bisericile străine din țară.

2. Considerând, că educația religioasă nici când n'a fost mai necesară decât tocmai acum când tendințele subversive ale curentului comunist amenință prin a submina temelile statului, și că numai o concurență armonică din partea bisericii și a statului va fi în stare să facă posibilă trecerea țării prin criza morală a zilelor de azi, consistorul metropolitan să desvoalte o acțiune cât mai intențată pentru exoperarea și pe viitor a ajutorului de stat și aceasta nu în proporția școalelor existente ci a numărului

de suflete, asigurând astfel și pe viitor funcționarea cu succes a școalelor confesionale.

3. Intrucât interesele înalte de stat vor solicita detragerea ajutorului ajungând astfel școalele confesionale în imposibilitatea de a mai funcționa, în lipsă de mijloace materiale, Consistorul metropolitan fiind condus de cele mai înalte sentimente patriotice și având în vedere faptul, că școala românească să nu sufere stagnare într'un timp când lumina de carte e mai necesară ca ori când, să între imediat în tratative cu guvernul fixându-se un acord echitabil condițiile într-o zi putea pune la dispoziția școalelor camdată școalele cari nu se pot susține cu mijloacele proprii, meșterii și ca dreptul de control în educația religioasă morală și a școlilor sale și îndreptățirea clădirilor și a-și redescoperi școala confesională în tot locul și în toate cele unde va vedea răsădită viața și așezarea noastre strămoșești.

dr. ...

Ava

că bis.

drept legal, codinca... lele sale confesionale și că acest drept l'ar perde fără să aibă posibilitatea de a-l mai recăștiga;

că ajunsă în cuprinsul Statului Român întregit, biserica noastră în conștiința misiunii sale culturale și patriotice, a decretat prin congresul său din Februarie 1920 și prin sinodul eparhial din acelaș an susținerea și mai departe a tuturor școlilor confesionale;

că chiar aducând biserica jertfa ce i-se cere de stat de a-i ceda Statului școalele, încă nici în acest caz nu avem siguranța că Statul și-ar ajunge scopul politic urmărit, mai ales după ce guvernul țării se leagă morțiș să încheie cu Vaticanul încă înainte de a fi legiferat noua Constituție un concordat, prin care tinde a se salvargada existența școalelor confesionale ale confesiunilor romano și greco-catolice;

că prin cedarea școalelor confesionale biserica noastră s'ar desbrăca pe sine de factorul esențial, care este școala, în ce privește realizarea misiunii sale pe pământ și astfel biserica noastră ar ajunge în o îndubitabilă inferioritate culturală față de celelalte confesiuni pe ale cărora școale Statul e îndatorat să le respecte chiar în temeiul tratatelor internaționale de pace;

că guvernul când ne cere să-i jertfim școala confesională, nu ne dă nici o garanță suficientă și nici măcar un echivalent, ci numai promisiunea de a păstra spiritul creștin în învățământ, promisiune peste care poate trece ușor oricare guvern din viitor și astfel este de temut, că cu vremea guvernele vor abandona politica culturală bazată pe principiile creștinismului, care poate fi singură prielnică consolidării și fericirii țării;

că o biserică având numai atribuții rituale ar însemna renegarea rostului cultural pe care în trecut l-a îndeplinit biserica noastră și pe care mai are de a-l îndeplini și în viitor prin propagarea culturii naționale, la a căreia temelie stă credința creștină ortodoxă;

mai departe: în vederea, că în Statutul Organic nu există nici o slovă și nici o intenție de a legiuitorului, după care sinodul eparhial ar avea competență în materia de statificare a școalelor și de a muta organizația și constituția noastră, clădită deopotrivă pe instituția bisericii cât și pe a școlii confesionale,

că, tocmai din contră competența sinodului eparhial este, nu de a distruge instituții existente în biserică, ci chiar de a chema la viață (după pct. 12 din § 96 al Statutului Organic) și alte instituții nouă chiar și de ordin canonic;

că în susși Regulamentul nostru sinodal, în § 58 prevede că în cauze grave principale și de competență, asemenea chestiuni să se aștearnă congresului ca for arbitrar spre decideră;

că punctul al III din proiectul de conclud este o anticipare prin care se subminează puterea celor două puncte premergătoare ale proiectului de conclud;

că acest al III punct se întemeiază pe presupunerea unei forțe majore din partea Statului, ceea ce nu conține un temei moral și legal suficient pentru a jertfi școala;

Sinodul enunță: Se ridică la valoare de conclud numai punctele 1—2 din concludul propus spre primire. (Va urmă.)

O excursie la București.

De cât interes s'ar fi bucurat înainte cu câțiva ani titlul de sus! Azi? E așa obișnuit să întâlnești la fiecare pas cunoscuți, necunoscuți plecând sau reîntorcându-se din București, cari îți povestesc dacă dorești de oboselile drumului, starea materială și viața de dincolo. Se înțelege că nu vor fi doar de aceeași părere, cu aceleași principii, însă după așa multe observații, sigur oricare Român din ținuturile alipite cunoaște mai mult, sau mai puțin capitala și fără s'o fi văzut. Așa eram și eu. Știam că are un Ateneu, Muzeu zoologic, o cale a Victoriei, grădina Cișmeșii cu Monte-Carlo, șoseau Kiselef și alte locuri însemnate.

Astfel cunoscându-l, m'am bucurat la vestea că la 1 Iunie la serbarea ținută de tinerimea română la București va participa și școala noastră. Cred, că e de prisos să mai spun, că da. Înainte cu câțiva ani nutrim un dor ascuns, să văd lumea românească, iar în timpul din urmă doriām să cunosc ce a fost în totdeauna românesc.

Mă abat însă dela subiect.

Înainte cu o lună ni-s'a spus în clasă că în 1 Iunie va fi concurs de cor și limba română. Elevii nu sunt siliți să participe numai dacă voesc. S'a mai discutat chestia asta de călătorie de către dnul director cu dnii profesori până la urmă, înlăturând unele piedeci, în 29 Maiu am plecat. La gară ne-am întâlnit toate școlile din Arad, ocupând vagoanele destinate nouă. Ce fericire! Vom călători noi de noi, neconturbate de nimeni.

Fetele am avut un vagon, băeții tot așa. Intre 38 de eleve nu aveam nici măcar o singură colegă, în schimb însă eram din același internat zece, nouă liceiste și eu. Ce să mai zic, că ne-am împrietenit îndată cu celelalte, nici vorbă deci ca veselia și însuflețirea, cu care am pornit de acasă să se micșoreze, din contră

Concurs.

Nr. 1774—921.

Prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului de spiritual la seminarul teologic din Arad.

Beneficiul împreună cu acest post constă din salariul ce se va fixa pentru alte institute similare, conform cvalificației și anilor de serviciu computabili și cu considerare și la aceea, că spiritualul are să locuiască în seminar.

Rugărilor pe concurs sunt a se adresa Consistorului ortodox român în Arad în termen de 30 de zile socotit dela prima publicare a concursului în organul oficial al diecezei.

Dela concurenți se cere cvalificație de cel puțin pentru parohii de clasă primă și au să prezinte următoarele documente.

1. Extras de botez din matricula bisericească spre a dovedi, că sunt români de religie ortodoxă.

2. Atestat de cvalificația preoțească pentru parohii de clasă primă.

3. Atestat de serviciu dela autoritatea imediat superioară pentru cazul, că concurentul a funcționat deja și până aci la vre un institut de învățământ ori în altă calitate.

4. Eventuale dovezi despre activitatea literară a concurentului.

5. Autobiografia pe scurt.

Arad, din șed. cons. ca sen. bis., ținută în 17/30 Iunie 1921.

Joan J. Rapp,
episcop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasă I din Drăgoești, tractul Belinț, se publică concurs, cu termen 30 zile dela prima publicare în "Biserica și Școala".

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. O sesie parohială, constatătoare din 30 jugăre pământ arător.

2. Intravilanul parohial și o cânepiște de 400 □.

3. Ștolele legale.

4. Intregire dela stat, pentru care însă comuna bisericească nu garantează.

Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat; va împlini toate funcțiunile, ce se țin de parohie; va predica cel puțin odată pe lună și va catehiza la școala confesională din loc fără altă remunerație.

Cu toate-că parohia e de clasă I, conform înaltului rescript consistorial, Nr. 1827 din 17/30 Iunie 1921, se admit și reflectanți cu cvalificație de clasă II, dacă au VIII clase gimn,

îndată ce am părăsit gara Aradului un cântec a răsunat din toate trei despărțămintele vagonului.

Parcă nu-mi venea să cred, că mă duc la București. Făceam calea obișnuită către Radna, Glogovaț, Cicir, Ghioroc, Păuliș. Gările le știam de-a rostul, tot așa de bine cunoșteam și împrejurimea lor. Fetele priveau, cu ochii mirați la toate, le plăcea Podgoria. Am început să le explic unele locuri și lucruri și totodată să le și admir împreună cu ele. Radna apoi Milova, Odvoș, Bârza; parcă le văd trecând pe dinaintea noastră, rămânând în urma trenului. Ce priveliște frumoasă afară ori unde ne uitam tot eră verde. Aerul curat de cu seară ne-a înviorat pe toate, că numai într'un târziu ne-am hotărât, să odihnim nițel. Odihnă. Parcă noi am simțit oboseală. La 3 ore toate am fost în stare să continuăm cântările din ziua trecută.

În gara din Teiuș ne-am uitat pe rând la șirul de vagoane a diferitelor orașe. Pe fața elevilor mari și mici se vedea aceeași veselie ca pe a noastră, capete scoase pe fereastră, ochi curioși și dornici de senzații, mulțime jos și în restaurantul gării, tot tablouri poate pentru mulți, comune, pentru noi însă toate și aveau însemnătatea lor.

La Blaj au urcat în tren câteva eleve cu chipiu, cari îmi reaminteau școala mea și chipiurile ei. Lăsând gara Blajului la stânga și dreapta drumului tot dealuri cu sămănături, câte o bucată de grâu se întindea ca un covor, ori ca un brâu, îmbrățișând pământul.

Lângă gara mică, Mânărade o păduriță. Credeam că ne cheamă să lăsăm călătoria și totul pentru ca s'o admirăm. Comuna se vedea destul de mare cu două biserici. Priveliștea de afară s'a schimbat din nou. În loc de sămănături pe dealuri nu se vedea decât numai puțină iarbă, sus de tot o turmă de oi păscând. Ce bine venea să ne cânte de sus ciobanul doina: „Bâr oiță"... După locurile astea au urmat pășuni bogate cu pomi mărunți.

dacă nu sunt de cei cu cvalificația clasă I.

Concursurile, ajustate conform normelor în vigoare, și cu atestat despre eventualul serviciu de până acuma, se aștern oficiului protopresbiterial ortodox român din Belinț, adresate comitetului parohial din Drăgoești, pe lângă observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Reflectanții, în termenul concursual, trebuie să se prezenteze, într'o Duminică ori într'o sârbătoare, în s-biserică din Drăgoești, spre a-și arăta dexteritatea în rituale și în oratorie.

Concurenții din altă dieceză, înainte de a se prezenta în parohie, trebuie să se prezenteze protopresbiterului tractual, spre a dovedi că au cvalificația recerută și Prea Sfințitul Domn Episcop diecezan pentru a le da binecuvântarea arhierască.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu,* protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător vacant dela școala confesională ort. română din comuna Jabăr, protopresbiteratul Belințului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala".

Emolumentele:

1. Locuință cu 2 odăi, culină, cămară, grajd, șopru și grădină de legume, în estenziune de 800 □.

2. Bani gata din cassa cultului 700 Lei.

3. Intregirea dotațiunii dela stat.

4. Diurnă de conferință 20 Lei.

5. Diurnă de scripturistică 20 Lei.

6. Dela înmormântări 5 Lei, pe lângă lumină și maramă prețuite la 15 Lei.

7. Pentru formarea, instruirea și conducerea corului vocal 100 Lei, asigurându-i-se și jumătate din venitul producțiilor.

8. Alesul este obligat a conduce cantoralul în s. biserică și a instrua elevii școlii la răspunsurile liturgice pe lângă un onorar de 500 Lei, în conformitate cu ord. Prea Ven. Metrop. Nr. 271, ddo 2/15 Septemvrie 1920.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poțiti să-și înainteze cererile de concurs comitetului parohial din Jabăr în termenul fixat pe calea Preo On. oficiu Protopresbiterial din Belinț și în vr'o Duminică sau sârbătoare să se prezinte în s. biserică, spre a-și arata dexteritatea în cântare și tipic. Sunt preferiți cei cu 4 clase de liceu, civile sau reale și cei apți de a conduce cor.

Comitetul parohial.

În înțelegerea cu mine: *Gherasim Sârbu,* protopresbiter.

—□—

1—3

Micăsaș, Copșa mică, Mediaș, Ibașfalău, Dancs. Ar fi prea mult să le spun pe toate aparte. Mă opresc însă la Sighișoara. Dumnezeu cum ne-a plăcut la toate! Situat pe deal cu vile, biserici și alte ziduri frumoase. Nu-l cunosc orașul mai bine, dar până atunci nu văzusem un alt oraș situat la fel. După ce am trecut de Sighișoara câțiva țigani s'au urcat în vagonul nostru cu vre-o patru dipte.

Pune-te la joc. Nu cred să ne fi plăcut în teatru muzica primei opere mai mult decât atunci cântările nu prea bune ale țiganilor.

După o bucată de cale am închis fereștile vagonului, ne apropiam de primul tunel. Erau unele dintre noi cu mine dimpreună, cari n'am trecut niciodată prin tunel. Stăpânite de curiozitate am trecut și așteptam liniștite celelalte patru tunele ce aveau să urmeze mai târziu.

Feldioara. Cum puteam trece, fără să-i privim cetea, care se ridică măreață, parcă prin aceea ar dori să povestească tuturor, falnicul ei trecut. Dar unde-i armata vitează alui Rareș și „Marele Vornic Grozav"?

Pe la orele 6—7 am ajuns la Brașov. Cum m'aș fi dus în oraș la o amică, să cercetăm împreună locurile amintite de ea. A trebuit însă să mă mulțumesc cu mai puțin, să admir așezarea frumoasă a orașului și zidurile așezate în disordine poetică.

N'am stat mult la gară și de asta într'o privință ne-am bucurat. Ni-s'a spus că din toată calea Arad—București partea cea mai frumoasă e dela Brașov la Predeal.

În cazul de față n'a fost așa. Părțile Brașov—Predeal nu sunt frumoase ci sublime. Nu știam de care parte să ne uităm. În depărtare vedeam vârful Carpaților albi de zăpadă, dela ferestrele noastre la câțiva zeci de pași munți uriași acoperiți cu păduri seculare de brazi crescuți în șiruri parcă anume au fost plantați în forma

Nr. 1495/1921.

Prin aceasta se publică concurs, cu durată de **30 zile** dela prima publicare, pentru îndeplinirea următoarelor catedre dela Școala Normală ort. română din Arad și anume:

- Catedra de religie.
- Catedra de limba franceză.
- Catedra de desen. Caligrafia și lucrul manual.

d) Postul învățătoresc dela școala de aplicație, de lângă aceeași școală normală.

Dela recurenți se cere să aibă cvalificație cerută de stat pentru asemenea aplicații.

Beneficiul, ce li se va asigura din subvenția de stat va fi acela ce se va satori în consonanță cu dispozițiile de stat privitoare la școlile confessionale.

Dela reflectanți se cere să prezinte deodată cu cererea de concurs:

a) documentele în original, despre studiul îndreptător pentru ocuparea postului, la care aspiră;

b) atestatele de serviciu, în original, emantate dela autoritatea imediat superioară;

c) extras de botez din matricula botezaților, spre a-și dovedi apartinența la biserica ortodoxă română;

d) autobiografia pe scurt.

Cererile va avea să fie trimise Consistorului eparhial subsemnat, în termenul concursual.

La postul învățătoresc menționat sub d) se admite și învățătoare.

Consistorul eparhial ort. rom din Arad.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător-cantor dela școala primară conf. gr. or. română din comuna **Miniș**, protopopiatul Radna, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala”.

Dotarea împreună cu acest post anual este:

1. În bani gata 500 Lei.

2. Locuință în edificiul școlar cu grădina de legume.

3. Cinci (5) stângini de lemne din care se va încălzi și sala de învățământ.

4. Pentru conferință 50 Lei.

5. Pentru scripturistă 50 Lei.

6. Venitele cantonale dela funcțiuni unde va fi poftit și la cari are se participe.

7. De curățitul, vărutul salei de învățământ și a edificiului școlar pe din afară se va îngriji comuna bisericească

8. Pentru cantorat în biserică și afară de biserică, pentru conducerea corului bisericesc și pentru instruirea tineretului în cântările bisericești

alesul va primi dela 250 numere de casă dela

or încântătoare și plină de poezie haiducească. Ici-colo cascade și văi miraculoase.

La această prileală m'am convins și mai mult, că frumusețile naturii descrise cât pierd din valoare. E imposibil să descrii sublimul, când numai simți se poate. Am uitat că plec la București și de ce mă așteaptă acolo. Ași fi voit să mă dau jos din tren, să-l las să plece iar eu să rămân printre brazi, să mă înfrățesc cu ei și să nu-i mai părăsesc niciodată. Am vorbit de mine, însă cred că cei mai mulți din tren am simțit la fel.

S'a nserat. Ce păcat. Afurisita de noapte pe când să plecăm din Predeal înainte spre București a întunecat și lumea mea pe lângă ale tovarășelor mele dormice să privim veșnic afară în împărăția divinizată a naturii, căci eram curioase asupra unui nou tablou plin de farmec, acela ce se pictează singur la gustul privirii individuale ca toate tablourile când călătorești ziua dela Predeal spre Sinaia etc., care s'a perdut în noapte fără să-l vedem cu toate că n'am putut adormi. După 2 ore de călătorie printre geamurile ferestrelor sondele de petrol dela Câmpina luminau în noaptea fără lună. În fine iată-ne la Chitila, apoi la București. Atâtea școli, unde ne așează? La gară am așteptat după biletele de încavirare, apoi ne-am urcat în auto-camion, care ne-a dus la institutul particular Monteanu pe Calea Victoriei, unde cele mai multe dintre fete au fost încavirare, o dsoară prof. și eu ne-am dus la Căminul Studentelor. Dna dir. ne-a primit cum se cade, simțindu-ne ca și-acasă, iar dsoarele în odaia cărora am stat erau așa de drăgălașe, încât a trebuit să ne sărutăm ca surorile ce nu s'au revăzut de secole. Așesându-ne bagajele, ne-am odihnit obosite de drum, iar mai târziu cu dsoara ne-am întors la tovarășele de drum și împreună am vizitat muzeul zoologic, unde am văzut multe lucruri frumoase, grădina Cismegiu, în care pe lac ne-am plimbat cu barca producându-ne o plăcere fără margini. Seara ne-am dus la Teatrul Național unde s'a jucat foarte bine „Taifun”. Ce

fiecare 10 (zece) kilograme $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz duse acasă la învățătorul-cantor conform hotărârii comitetului și a sinodului parohial.

Intregirea dotațiunii se va cere dela stat.

Alesul învățător-cantor e îndatorat a instrua elerii în cântările bisericești ai conduce la biserică în toate duminicile și sărbătorile.

Reflectanții să-și înainteze recursurile-adjustate cu documentele de cvalificație, personale și de serviciu și adresate comitetului parohial din Miniș. — Pr. On oficiu protopopesc gr. rom. din Radna. — referentul având a se prezenta în sf. biserică, a cânta și a se face cunoscut poporului.

Miniș, din șed. comitetului parohial ținută la 23 mai (5 Iunie) 1921.

Comitetul parohial:

În conțelegere cu: **Procopiu Givulescu**, m. p. protoprezbiter.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești-cantorale, la școala primară gr. or. rom. din comuna **Murani**, protopresbiteratul Vinga, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. În salariu fundamental dela comuna bisericească 600 Lei în bani solviți în rate lunare anticipative, din cassa culturală. Intregirea de salariu se va cere dela stat; pentru care sumă, comuna bisericească nu garantează.

2. Cvarțir în natură, care constă din 2 odăi, tindă, cămară, grajd, cotețe și o grădina pentru legume.

3. Pentru conferință 30 Lei, iar pentru scripturistă 30 Lei.

4. Stolele dela înmormântare unde va fi poftit 2 Lei, iar dela participarea la parastas 1 Leu.

5. Pentru cantorat ca onorar livada școlii, care constă din circa 4 jugere, parte arător, parte fânate.

De curățirea și încălzitul salei se va îngriji parohia.

Alesul va îngriji de curățirea locuinței pe dinlăuntru, iar pe din afară parohia.

Alesul va prevedea cantoratul în sf. biserică, va conduce elevii la sf. biserică și va cânta răspunsurile în Dumineci și sărbători cu elevii.

Darea după beneficiu, va solvi-o alesul.

Recursurile adjustate cu documentele necesare — adresate comitetului parohial din Murani, — se vor trimite Prea On. Oficiu protopresbiteral în Vinga, având recurenții, a se prezenta în vre-o Duminecă, ori sărbătoare în sf. biserică din Murani, spre a cânta și a se face cunoscuți alegătorilor.

Murani, la 21 Ianuarie (3 Februarie) 1921.

bine ar fi dacă până la anul s'ar rezidi din temelie această instituție imperială a artei și a culturii superioare să nu-ți mai faci impresia unui teatru de provincie, care ți-se pare că în toate serile înainte de a se începe jocul pe bină protestează cu publicul dimpreună contra cărmuitorilor României întregite, trăgându-le atenția că nu mai poate corespunde timpului de față.

Miercuri dimineața toți elevii ne-am întâlnit la biserică Sf. Spiridon, unde s'a oficiat serviciul divin înainte de concursuri. Serviciul ne-a plăcut, tot așa și biserică mică cu turnul ei înalt ridicat din mijlocul biseriei. La orele zece, fetele am plecat la Școala Centrală—Liceul de fete—, iar băieții la Universitate unde s'au împărțit tezele din română Atâtea evenimente se ajunseau, încât treceai dintr'o emoție în alta fără să le observi. La Școala Centrală am fost împărțite fiecare separat. Clasele de normale cu liceul împreună. Timp de lucru am avut o singură oră. Fetele dela curs erau toate simplice, înainte și după curs am povestit fiecare de examene, școală etc. După masă, în parcul Carol în Arenă s'au ținut întrecerile de coruri. Numele Arenă ne face cunoscută și zidirea. E tocmai ca'n vremea Romanilor, zidită pe o câmpie după un tablou vechiu. Jur împrejur trepte, în mijloc loja sau balconul pentru Familia Regală și'n fața cu balconul o ridicătură ca o bină, unde au cântat corurile — vre-o 40 — doine și alte cântări culese din ținuturile lor. Lume multă, aplauze, strigăte dn trăiască după fiecare doină.

Joi a. m. tot la parcul Carol s'a ținut concurs de gimnastică. După masă am cercetat institutul Elena dna — Școala Normală de fete cu 6 cl. — zidirea și grădina e mare potrivită pentru sutele de eleve, ce le are institutul în fiecare an. O elevă din cl. VI foarte drăguță ne-a condus în toate părțile. Pentru școala de aplicație au patru institute. În clasa III au bănci cari se pot transforma după mărimea copiilor. Ce bine ar fi să se înlocuiască băncile vechi cu moderne. N'am stat mult

Liviu P Mihailoviciu preș. com. parohial.

Georghe Muntean, notar com. parohial.

În conformitate cu: **Dr. P. Tiucra**, protopop.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea postului de învățătoare la a treia școală (de fete) ort. rom. din **Tulca** protopresbiteratul Tinca, județul Bihor, prin prezenta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”, — pe lângă următoarea dotațiune:

1. Salariu fix de 300 Lei, solvit lunar anticipative din cassa bisericești.

2. Cvarțir liber cu supraedificate și cu grădina.

3. Pentru completarea salariului dela stat, se vor întreprinde demersurile necesare oficioase.

Aleasa va fi îndatorată a primi instrucțiunea chaselor conform hotărârii corpului didactic, — dela cele 6 școlae aflătoare în comune, — aprobată de Veneratul Consistor și Revizoratul județan și va fi îndatorată în Dumineci și Sărbători a conduce elevele la sf. Biserică.

Cererile adjustate în regulă și adresate comitetului parohial, se vor înainta oficiului ppsc în Salonta, iar recurențele au să-se prezinte înainte de alegere în parohie.

Din ședința comitetului parohial ort. rom. a parohiei Tulca, ținută la 13/26 Iunie 1921 — în conțelegere cu s. protopresbiter **Dr. Nicolae Rocsin**.

—□—

1-3

Pentru îndeplinirea postului învățătorasc devenit vacant dela școala II. elem. conf. ort. română din **Fenlac**, protopopiatul Vinga, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție în orgaul oficios „Biserica și Școala”.

Salariu împreună cu acest post este:

1. Cvarțir în natură cu 2 odăi, bucătărie, cămară, pivniță și grădina dela locuință.

2. Dela comuna bisericească salariu 550 lei, întregirea salariului din vistieria statului.

3. Spese scripturistice 25 lei.

4. Pentru conferință 35 lei.

Curățirea salei de învățământ și prevederea salei cu lemne de foc cade în sarcina comunei, bisericești.

Recurenții pot fi învățători și învățătoare, cari posed cvalificațiunea recerută.

Alesul sau aleasa va fi obligat a prevedea învățământul la școala II. și a conduce strana stângă.

Recurenții sunt poftiți, ca cererile înzestrate cu documentele de lipsă și adresate comitetului parohial din Fenlac, să și le înainteze P. O. Oficiu protopresbiteral în Vinga și sunt poftiți a se prezenta în timpul concursului în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Fenlac

la institut, deoarece aveam bilete la teatru. S'a jucat „Prostul”, care a fost predată foarte bine.

Vineri dim. ne-am dus la bis. „Domnița Balașa” unde a cântat corul prim din București, alui Chiriac. Solo din „Pre tine Doamne te laudăm” ne-a făcut să credem că suntem aproape de cer.

După serviciu am plecat din nou la Arenă, unde s'au împărțit premiile din I. rom. și cor. Fericirea ce-am simțit-o noi aradanii nu se poate descrie, căci din ambele părți nu ne-am reîntors fără rezultat.

La 4 ore d. m. a fost fixată serbarea la care a luat parte și Familia Regală. La 5 ore între aplauze și strigăte de ura a apărut MM. LL. în balconul împodobit încunjurat de metropoliți, episcopi și dame de onoare. Aplauzele și strigătele de ura nu mai încetau. Dacă lumea din București a fost însușită, atunci noi cu atât mai vartos, nu știam să ne uităm la carele cari defilau, sau la Rege, Regina și principesa. Maria Carele erau așa de pompoase! Fiecare școală își avea carul ei reprezentând școala sau diferite tablouri din viața Romanilor. De exemplu „Nunta”, „La fântână” etc. Școala de menaj a fost pregătită cu diferite prăjituri, cari în parc le-a împărțit. Apoi fiecare ținut era reprezentat pe un car. Ardealul, Banatul, Bucovina, Basarabia. O reprezentare înlocuia pe alta, așa că la fiecare car ziceau: „acesta e mai frumos”.

Sâmbătă a. m. am cercetat Ateneul și Șoseaua Kiselef, iar d. m. ne-am pregătit de reîntorcere. Am stat la București abia câteva zile și totuși am adus cu noi multe amintiri plăcute. Pe cale priveam locurile văzute cu tot mai mult interes, să ni-se întipărească cât mai bine în memorie și inimă. Iar azi, dacă mă întrebă cineva de București trebuie să povestesc mult, să dispun de timp ca prin istorisire să las cel puțin pe jumătate așa impresie, câtă mi-a făcut mie.

Arad, la 15 VI/1921.

Aradanca.

spre a-și arăta dexteritatea în cântare și a face cunoștință cu poporul.

Fenlac, dat în ședința comitetului parohial din 17/30 Decembrie 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Dr. P. Țurca* m. p. protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător-cantor dela școala primară conf. gr. or. rom. din **S.-Nicolai-mic**. (lângă Arad) protopopiatul Vinga, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariția în „Biserica și Școala“.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Locuință corespunzătoare în edificiul școlar, grădină pentru legume și una extravilană.

2. Salar dela comuna bisericească 500 lei: întregirea de salar se va cere dela stat.

3. Pentru conferință 40 lei, iar pentru scripturistica 20 lei.

4. Onorar pentru cantorat: 2 jugere de pământ, iar dela mormântări mort mic 5 lei, mort mare 10 resp. 15 lei.

De curățirea și încălzitul salei de învățământ se va îngriji parohia.

Alesul se va îngriji de curățirea locuinței pe dinăuntru, iar pe din afară comuna bisericească.

Alesul va prevedea cantoratul în sf. biserică, va conduce elevii la serviciul divin și va cânta răspunsurile în Dumineci și sărbători cu elevii.

Recursele ajustate cu documentele necesare, adresate comitetului parohial gr. or. rom. din S.-Nicolai-mic, se vor înainta oficiului protopopesc gr. or. rom. din Vinga (județul Timiș) având recurenții a-se prezenta în vre-o Duminecă, ori sărbătoare în sf. biserică din S.-Nicolai-mic spre a cânta și a-se face cunoscuți poporului.

S.-Nicolai-mic din ședința comitetului parohial, ținută la 30 Ianuarie (12 Februarie) 1921.

Sava Tr. Seculin, preș. com. parohial.

În conțelegere cu: *Dr. P. Țurca*, m. p., protopop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. română din **Ficătar**, protoprezbiteratul **Belinț** se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios: „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. În bani gata din cassa cultului 500 Lei, cu întregirea salariului din partea statului, amăsura clasei și gradăției alesului.

2. Diurna și viatecul pentru conferința inv. 50 Lei.

3. Scripturistica 50 Lei.

4. Dela înmormântări 3 Lei dela cei mai săraci și 5 Lei dela cei mai în stare.

5. Locuință în natură cu grădina de $\frac{3}{4}$ jugher întravilan și 2 jughere pământ extravilan.

6. Pentru curățirea și încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească, iar de curățirea și încălzirea locuinței învățătorului, se va îngriji alesul învățător și va căpăta cărașia sau aducerea lemnului.

Alesul va fi obligat a conduce cantoratul în s. biserică și a instrua elevii în cântările liturgice și ai conduce regulat la s. biserică. Recurenții sunt poftiți a-și înainta recursurile ajustate cu toate documentele prescrise în regulament și adresate comitetului parohial din Ficătar pe calea oficiului protoprezbiteral din Belinț, având a se prezenta apoi în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine *Gherasim Sârbu*, protoprezbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorescilor cantonale din comuna **Căprioara**, județul Caraș-Severin, prin aceasta se scrie concurs **de nou** cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele încopciate cu postul învățătoresc sunt: 1 Salar în bani dela comuna bisericească 500 Lei. 2 Două jughere catastrale pământ fanat în preț 100 Lei. 3. Scripturistica 10 Lei. 4. Pentru participare la conferința speșe de călătorie ce le va dovedi. 5. Cvarțir și grădină în natură. 6. Venitele cantonale obicinuite. 7. Pentru curățirea și încălzirea salei de

învățământ precum și ținerea în curățenie a edificiului școlar pe din afară se îngrijește comuna bisericească, iar încălzirea și curățirea locuinței învățătorescilor cade în sarcina învățătorului ales. Întregirea salariului recerut în sensul legilor în vigoare se va cere dela stat

Dela învățătorul ales se recere să conducă strana, se instrueze școlarii în cântările bisericești, să-i conducă și supravegheze în dumineci și sărbători la sf. biserică și alte funcțiuni liturgice.

Reflectanții la acest post se vor prezenta în vre-o duminecă ori sărbătoare la sf. biserică din Căprioara pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, iar cererile de concurs ajustate conform regulamentului cu documentele originale și adresate comitetului parohial din Căprioara se vor înainta P. On. oficiu protoprezbiteral din Lipova.

Din ședința comitetului parohial gr. or. rom. din Căprioara, ținută la 21 Iunie (4 Iulie) 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protoprezbiterul *Fabriciu Manuilă*, inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător-cantor la școala primară confesională ort. română din **Dorgoș**, protoprezbiteratul Lipovei, se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“, pe lângă condițiunile:

Emolumente: 1. Locuință în natură, constând din 2 chilii și bucătărie, grajd și grădină de $\frac{1}{2}$ jughere. 2. Salar anual dela comuna bisericească 600 Lei. 3. 4 jughere pământ, parte arător, parte fână. 4. O cănepiște. 5. Scripturistica 25 Lei. 6. Pentru fiecare conferință 20 Lei, dacă ia parte. 7. La înmormântare, unde va fi poftit, 2 Lei. 8. Întregirea dela stat, pentru care comuna bisericească nu garantează.

Pentru acestea alesul va avea să provadă instrucția în școală, a instrua elevii și în răspunsurile liturgice și a le cânta cu ei în s. biserică, unde va susține între școlari disciplina necesară solemnității serviciului divin, dar fără altă renumerațiune. Totodată va avea să conducă și stana ca cantor.

Alegândul învățător este obligat a plăti din al său toate dările după beneficiu.

Recursele ajustate se vor înainta oficiului protoprezbiteral ortodox român din Lipova, iar reflectanții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic și spre a face cunoștință cu poporul.

Dat în ședința comitetului parohial ort. rom. din Dorgoș, ținută la 3/16 Februarie 1921.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuilă* protopop inspector școlar conf.

—□—

2—3

În conformitate cu ordinul Ven. Consistor diecezan de sub Nrii 1031 și 1619/1921, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare, în organul oficios, pentru îndeplinirea parohiei vacante, din **Sinitea**.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială în extenziunea ei de astăzi împreună cu dreptul de pășune.

2. În rescumpărarea de stole 320 Lei, cari se achită din dividendele acțiilor bisericești, dela institutul „Victoria“.

3. Birul să stabilește în $\frac{1}{2}$ măsură grâu și $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz sfărmat, de fiecare casă, ori în natură ori în prețul de piață la datul achitării.

4. Întregirea dotației dela stat care comuna bisericească nu o garantează.

Alegândul va propedeza învățământul, în calitate de învățător provizor până ce îi va pune com. bis. la dispoziție locuință corespunzătoare în natură, pentru care serviciu va beneficia locuința învățătorescilor cu apartinențele și 600 Lei (șese sute lei) salar anual și eventuala întregire dela stat. Îndatoririle și drepturile alegândului față de școală și beneficiul stabilit înceată în momentul când statul ar dispune altcum în cauza însățământului.

Alegândul va plăti dările după beneficiu și va catehiza fără alta renumerație, apoi va predica cel puțin de 2 ori în fiecare lună.

Fiind parohia de clasa II-a, dela reflectanți se cere asemenea cvalificațiune.

Reflectanții au a-și susțerne recursurile ajustate regulamentar și adresate comitetului

parohial rom. ort. din Sinitea, județul Arad, în termenul concursual P. O. Oficiu protopopesc rom. ort. din Șiria și tot în acel termen pe lângă stricta observare a Ș-lui 33 din Reg. pentru parohii a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Sinitea, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Reflectanții din altă dieceză au a prezenta în uvinițarea P. S. Sale Dlui Episcop diecezan din Arad

Dat în ședința com. par. rom. ort. din Sinitea ținută la 20 Mai (2 Iunie)

Ștefan Mărușter m. p., președ. com. par.

Dimitrie Zăhoiu m. p., secretar.

Cu consenzul meu: *Mihail Lucaș*, protoprezbiterul Șiriei.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea a două posturi învățătorescilor din **Nădab** protopopiatul Chișineu se publică concurs din oficiu cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Salar inv. dela parohie din ieectare culturală câte 600 Lei în bani gata. 2. Întregirea salariului conform clasei și gradăției se va cere dela stat. 3. Locuință corespunzătoare cu grădină; despre curățirea și văruirea internă a locuinței se va îngriji învățătorul. 4. Pentru participare la conferințe câte 50 Lei. Spesele scripturistice le va prevedea epitropia culturală. 5. Pentru încălzitul salei de învățământ câte doi stângeni de lemne. 6. Pentru tăierea lemnului, facerea focului și pentru măturatul salei de învățământ câte 200 Lei. 7. Pentru prevederea cantoratului câte 6 jugere mici pământ arător, după care învățătorul va plăti toate dările publice. 8. Dela mormântări dacă va fi invitat, dela celea mici câte 2 Lei, dela celea mari câte 5 Lei.

Aleșii vor prevedea cantoratul, vor conduce elevii la sf. biserică, vor instrua elevii în cântările bis. și răspunsurile liturgice.

Recursele ajustate cu documentele necesari se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. în Chișineu (jud. Arad), iar recurenții vor avea a se prezenta în sf. biserică din Nădab spre a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Chișineu, la 15/28 Martie 1921.

Dr. Dimitrie Barbu m. p., protopop.

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător-cantor la școala confesională rom. ort. din **Arăneag** jud. Arad, protoprezbiteratul Șiriei, prin acesta se scrie din nou concurs, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare, pe lângă următoarele venite:

1. 16 jughere catastrale de pământ împreună cu dreptul de pășune. 2. 800 Lei bani gata din cassada culturală. 3. Întregirea care să sperază din visteria statului. 4. Cvarțir în natură corespunzător, cu supraedificate și grădină, în care să afă și grădina pomologică. 5. O cănepiște. 6. Pentru scripturistica 15 Lei. 7. Pentru conferință 25 Lei la an.

De curățirea internă a locuinței va îngriji învățătorul, tot dânsul va suporta și dările după beneficiu, iar de curățitul și încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească, asemenea și de partea din afară a edificilor și supraedificatelor și a grajdurilor.

Alesul va avea să provadă cantoratul în și afară de biserică, să instrueze elevii în cântările bisericești și să-i însoțească regulat la serviciile divine, să provadă școala de repetiție, și dacă va fi capace să instrueze și cor, pe lângă remunerație specială.

Recursele sunt a se adresa com. par. din Arăneag și a se espeda of. ppesc. rom. ort. din Șiria, ajustate cu: Estras de botez, diploma de învățător, atestat de apartinență, de conduită, și eventualul serviciu prestat până aci.

Reflectanții au a se prezenta în sf. biserică de acolo în termenul concursual spre a să recomanda poporului și a-și arăta destoinicia în cant și tipic.

Dat în ședința extraordinară a com. par. din Arăneag ținută la 15/28 Mai 1920.

Alecsa Popa m. p.

Vasile Bacis m. p.

preș. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu: *Mihail Lucaș* m. p. ppop. inspect. școlar confes.

—□—

3—3

Cenzurat: V. D. A. R. L. E. A.